

ny Udtalelse, den er gammel —, at der er Jord nok at faa til Købs, saa at en Ekspropriationsbestemmelse er ganske unødvendig. Men de ærede Medlemmer ved dog meget vel, at der alligevel ikke oprettes Brug ved Køb af Jord i det aabne Marked, fordi denne Jord bliver for dyr, det kan ikke betale sig at købe den for de Folk, som ønsker at blive Husmænd. Hvis man efter at have gennemført det foreliggende Lovforslags Bestemmelser om Adgang til Køb i det aabne Marked og om Statens Forkøbsret ved Tvangsauktioner kan faa Jord nok, naar den Jord er opbrugt, som kan faas i Henhold til Lensloven og Præstegaardsloven, er der naturligvis ingen, som ønsker Ekspropriation, men hvis det viser sig, at man ikke kan skaffe Jord nok paa det frie Marked til rimelige Priser, er det, vi skal have Ret til Ekspropriation til Oprettelse af nye Brug og til Tillægsjord. Det ærede Medlem sagde, og det ærede Medlem Hr. Ulrich var inde paa det samme, at naar der skulde eksproprieres efter Grundværdien, fik man ikke Jordens fulde Værdi, det var den rene Vilkaarlighed, den rene Uretfærdighed, navnlig var det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard inde paa, at det var i højeste Grad uretfærdigt, hvis man ogsaa vilde ekspropriere Tillægsjord til de alt for smaa Husmandsbrug; hvis Lovforslaget gennemførtes, vilde det i mange Tilfælde betyde, at man tog fra den ene Husmand og gav til den anden, og det vilde blive saadan, at ingen turde udsætte sig for at faa en Husmand til Nabo, fordi man saa kunde risikere, at han vilde have et Stykke af ens Jord og med Loven i Haand kunde kræve det udleveret. Men det er naturligvis ikke paa den Maade, det vil foregaa. Det ærede Medlem savnede endvidere en Bestemmelse om, hvor mange Penge man vilde bruge til et saadant Formaal — naar vi vilde gennemføre en saadan Foranstaltning, maatte vi ogsaa have en Bevilling dertil. Ja, det er rigtigt, men det forekommer mig ogsaa, at det staar i § 7; i hvert Fald er det min Mening, at der paa hvert Aars Finanslov skal bevilges de Penge, som man fra Statens Side anser for at være nødvendige, og som man mener at kunne undvære til disse Formaal. Det bliver saa overladt til Jordlovsudvalget og Ministeriet at bestemme i hvert enkelt Tilfælde, hvem af Ansøgerne der skal have den eksproprierede Jord. Jeg synes derfor, det er noget langt ude, naar man tror, at der vil ske saa overordentlig store Omvæltninger i Samfundet, hvis dette Lovforslag gennemføres.

Det ærede Medlem kritiserede meget

skarpt den Bestemmelse i Lovforslaget om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje, at der skal kunne gives Tilladelse til, at Kommunejord afhændes paa samme Vilkaar som anden offentlig Jord. Som allerede det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har gjort opmærksom paa, er det ikke saaledes, at Kommunejord *skal* afhændes paa samme Vilkaar, men Forslaget gaar ud paa, at en Kommune *kan* udstykke efter de samme Vilkaar, som gælder for Udstykning af anden offentlig Jord, og det forekommer mig, at det er et meget rimeligt Krav. Der findes maaske ikke mange, men der er i hvert Fald nogle Købstæder, som har Jord liggende, de gerne vil have bevaret som Kommunens Ejendom, men som de kan se deres Fordel ved at udstykke til Husmandsbrug uden at sælge Jorden til de paagældende Husmænd, idet de vil have Mulighed for at anvende den i andet Øjemed i Fremtiden. For disse Kommuner vil det være af meget stor Betydning at faa gennemført den Bestemmelse, at de *kan* afhænde Jorden paa samme Vilkaar, som man afhænder anden offentlig Jord. Det er naturligvis ikke Forslagets Hensigt — det staar der heller ikke —, at det *skal* ske paa de samme Vilkaar, men det kan ske.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich og ogsaa det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen kritiserede meget skarpt den Bestemmelse i Lovforslaget, at Nybyggerne ikke længere selv skal udrede den ene Tiendedel af Byggeomkostningerne, men at man kan give dem et Laan, som svarer til de fulde Byggeomkostninger. Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sagde, at det skulde man tage sig i Agt for, man skulde ikke give alt for store Almisser til den enkelte, for derved blev det vanskeligere for Staten at hjælpe saa mange som muligt — jo større Tilskud man gav til de enkelte, des vanskeligere blev det at hjælpe de mange. Ja, det er en Sandhed, som jeg kender i Forvejen, det er ikke nogen Nyhed, men naar jeg for mit Vedkommende har foreslaaet at gaa bort fra Kravet om, at Laansøgeren selv skal have en Tiendedel af Beløbet, er det, fordi Erfaringen viser, at naar de unge Mennesker, som søger et saadant Husmandsbrug, selv skal klare denne Tiendedel, foruden hvad der gaar til Anskaffelse af Besætning, Inventar og lignende, er det i de fleste Tilfælde umuligt for Husmænds, Haandværkeres og Landarbejderes Børn at faa et saadant Hus. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at det gælder om at faa de Folk frem, som har vist, at de vil være sparsommelige, som har vist, at de er dygtige og har den fornødne Lyst og Energi til at passe disse